

Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova

Direcția Generală pentru Statistică a municipiului Chișinău

***Situația social-economică
a municipiului Chișinău
în ianuarie-septembrie 2013
(informație succintă)***

Chișinău, 2013

Cuprins

Informație succintă privind situația social-economică a municipiului Chișinău în ianuarie-septembrie 2013.....	4
Situația demografică.....	7
Nivelul de trai al populației.....	8
Remunerarea salariaților.....	10
Cifra de afaceri în comerț și servicii	13
Investiții în active materiale pe termen lung	15
Industrie.....	18
Transporturi	21
Turism.....	23
Asigurări.....	26
Agricultură.....	28
Infracțiuni.....	30
Precizări metodologice.....	32

Informație succintă privind situația social-economică a municipiului Chișinău în ianuarie-septembrie 2013

Principalii indicatori privind activitățile economiei municipiului Chișinău se prezintă astfel (conform datelor statistice preliminare):

Situația demografică în ianuarie-septembrie 2013 a fost determinată de o micșorare a nivelului natalității cu 35,5% și a mortalității cu 8,0%, dar o scădere au înregistrat și nivelul nupțialității și divorțialității, respectiv cu 2,3 și 11,4 la sută. În municipiu la fiecare 100 căsătorii au revenit 37,0 divorțuri.

Cîștigul salarial al unui lucrător din economia municipiului Chișinău în ianuarie-septembrie 2013 a fost de 4585,9 lei. Salariul mediu pe luna septembrie 2013 a fost de 4632,2 lei, sporind față de aceeași perioadă a anului precedent cu 11,0%, și depășind media pe țară cu 23,2%.

Numărul șomerilor oficial înregistrați, conform datelor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (inclusiv cei aflați la evidență la 01.01.2013), a constituit 7381 persoane, micșorîndu-se cu 15,9 la sută comparativ cu ianuarie-septembrie 2012. Numărul șomerilor aflați la evidență la finele lunii septembrie a fost de 2033 persoane.

Volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitatea în comerțul cu amănuntul s-a majorat cu 2,3 % (în prețuri comparabile) față de ianuarie-septembrie 2012.

Volumul cifrei de afaceri pentru serviciile de piață prestate populației s-a majorat cu 12,2% (în prețuri comparabile) față de perioada corespunzătoare din anul precedent.

Investițiile din contul tuturor surselor de finanțare realizate în perioada de raport au însumat 6471,2 mil. lei, micșorîndu-se cu 0,1 la sută față de ianuarie-septembrie 2012. Lucrările de construcții-montaj au constituit 3512,0 mil. lei, cu 2,0 la sută mai puțin decît în perioada similară din anul precedent. Sursa principală de finanțare a investițiilor (63,6% din total) a fost mijloacele proprii ale agenților economici și populației.

Volumul lucrărilor în antrepriză executate cu mijloace proprii de către organizațiile în antrepriză, a însumat 2569,0 mil. lei, majorîndu-se cu 0,8 la sută față de perioada corespunzătoare din anul precedent.

Volumul producției industriale pentru ianuarie-septembrie 2013 a însumat 13606,3 mil. lei în prețuri curente. Întreprinderile industriale cuprinse în cercetare statistică lunară au marcat o creștere de 6,1% a volumului producției industriale.

Activitatea de producere a întreprinderilor cuprinse în cercetare statistică lunară, evaluată în prețurile medii ale anului precedent, a fost determinată preponderent de activitatea întreprinderilor din industria prelucrătoare, cărora le-au revenit 90,7% din volumul total de producție.

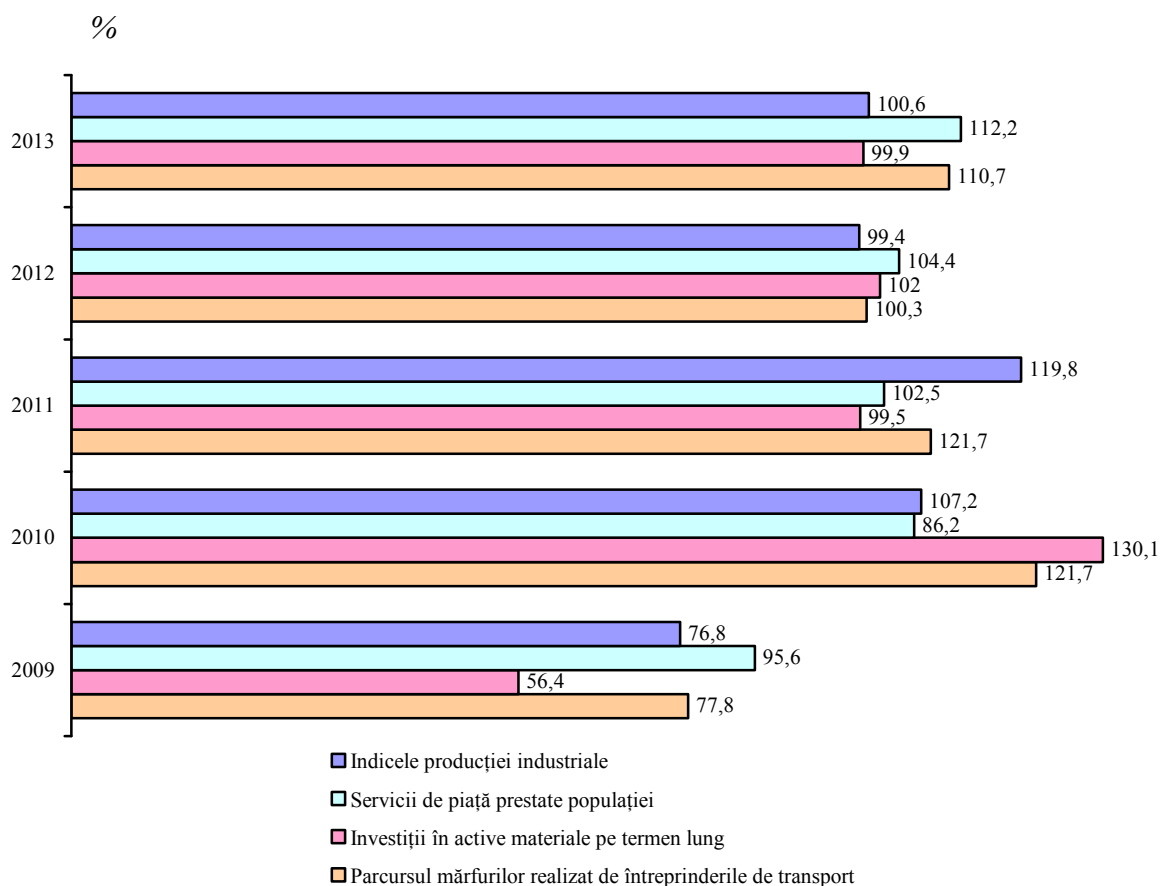
Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport în ianuarie-septembrie 2013 a însumat 1325,4 mil. tone-km, cu 10,7% mai mare decît cel înregistrat în aceeași perioadă a anului precedent.

Volumul mărfurilor transportate de către întreprinderile de transport a constituit 2866,7 mii tone, majorîndu-se cu 24,5% comparativ cu ianuarie-septembrie 2012.

Numărul pasagerilor transportați cu autobuzele și microbuzele de folosință generală a fost de 54,4 mil., micșorîndu-se cu 0,5% față de aceeași perioadă a anului trecut. Cu **troleibuzele**, care circulă în municipiu au fost transportați 70,7 mil. pasageri, din ei cu plată – 57,9 mil. (82,0% din total).

În ianuarie-septembrie 2013 de serviciile **transportului aerian** s-au folosit 460,4 mii pasageri, numărul lor micșorându-se cu 8,3% comparativ cu perioada similară din anul precedent.

*Evoluția principalilor indicatori ai producției mărfurilor și serviciilor
(în % față de perioada corespunzătoare a anului precedent)
în ianuarie-septembrie*

*Principalii indicatori ai situației social-economice
a municipiului Chișinău în ianuarie-septembrie 2013 ¹*

	Valoarea absolută	În % față de ianuarie- septembrie 2012	Luna septembrie în % față de:	
			august 2013	septembrie 2012
Născuți-vii, persoane	5458	64,5	x	x
Decedați, persoane	4359	92,0	x	x
Numărul căsătoriilor	4847	97,7	x	x
Numărul divorțurilor	1797	88,6	x	x
Cîștigul salarial mediu lunar al unui salariat, lei	4585,9	101,8	x	x
Numărul șomerilor oficial înregistrați (la 31.06.2013), persoane	7381	84,1	x	x
Indicii volumului cifrei de afaceri:				
- comerț cu amănuntul	x	102,3	x	98,9
- servicii de piață prestate populației	x	112,2	x	118,0
Investiții în capital fix din contul tuturor surselor de finanțare, mil. lei	6471,2	99,9	x	x
inclusiv lucrări de construcții-montaj	3512,0	98,0	x	x
Volumul lucrărilor în antrepriză, mil. lei	2569,0	100,8	x	x
Volumul producției industriale, mil. lei	13606,3	x	x	x
Indicii producției industriale,%	x	100,6	x	10,2
Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport - total, mil. tone-km	1325,4	110,7	102,7	109,9
din care:				
- auto ²	1324,6	110,7	102,7	109,9
- aerian	0,8	61,7	99,0	66,9
Mărfuri transportate de întreprinderile de transport - total, mii tone:	2866,7	124,5	110,6	138,9
din care:				
- auto ²	2865,7	124,5	110,6	138,9
- aerian	1,0	79,4	106,8	105,5
Parcursul pasagerilor cu transportul public - total, mil. pasageri-km	2207,9	101,1	x	x
din care cu:				
- autobuze și microbuze	1361,5	106,4	85,4	107,4
- troleibuze	221,9	102,3	x	x
- taximetre	38,8	116,3	x	x
- aerian	585,7	89,6	92,2	99,7
Pasageri transportați, mii pasageri:	127942,1	101,2	x	x
din care cu:				
- autobuze și microbuze	54439,8	99,5	107,1	91,1
- troleibuze	70675,6	102,3	x	x
- taximetre	2366,3	112,0	x	x
- aerian	460,4	91,7	94,3	106,9

¹ Ritmurile de creștere (scădere) ale indicatorilor valorici sînt calculate în prețuri comparabile, pentru producția industrială – în prețurile medii ale anului precedent

² Inclusiv întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri contra plată și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate

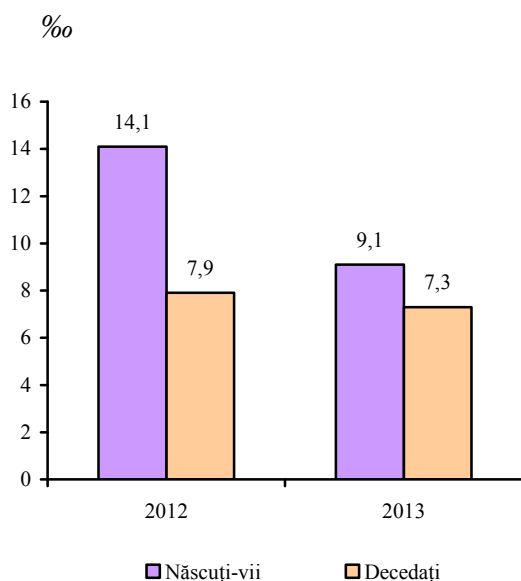
Situația demografică

Evoluția proceselor demografice în ianuarie-septembrie 2013 se caracterizează prin următorii indicatori principali ai mișcării naturale a populației municipiului Chișinău:

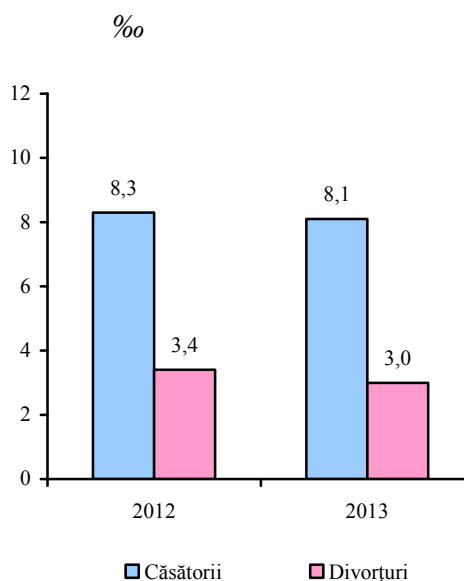
	Ianuarie-septembrie		Ianuarie-septembrie 2013 în % față de ianuarie-septembrie 2012
	2012	2013 ¹	
Născuți-vii, persoane	8458	5458	64,5
Decedați, persoane	4740	4359	92,0
din care, copii sub 1 an	99	56	56,6
Sporul natural	3718	1099	29,6
Numărul căsătoriilor	4962	4847	97,7
Numărul divorțurilor	2029	1797	88,6

Conform datelor preliminare, în ianuarie-septembrie 2013, în municipiu au fost înregistrați 5458 născuți-vii, cu 35,5% la sută mai puțin comparativ cu perioada similară din anul precedent, rata natalității constituind 9,1 născuți-vii la 1000 locuitori.

*Născuți-vii și decedați la 1000 locuitori
în ianuarie-septembrie*

*Căsătorii și divorțuri la 1000 locuitori
în ianuarie-septembrie*

Numărul persoanelor decedate a fost de 4359, cu 8,0% mai puțin comparativ cu ianuarie-septembrie 2012, constituind 7,3 decedați la 1000 locuitori. Mortalitatea infantilă s-a micșorat cu 43,4% față de aceeași perioadă a anului trecut, numărul copiilor decedați în vârstă sub un an fiind de 56.

În ianuarie-septembrie 2013 la Oficiile de Stare Civilă ale municipiului au fost înregistrate 4847 căsătorii, numărul acestora micșorându-se cu 115 în comparație cu ianuarie-septembrie 2012, rata nupțialității constituind 8,1 căsătorii la 1000 locuitori. Numărul divorțurilor oficial înregistrate a fost de 1797 – cu 11,4 la sută mai puțin față de perioada corespunzătoare din anul trecut, revenind în medie 3,0 divorțuri la 1000 locuitori. În ianuarie-septembrie 2013 la fiecare 100 căsătorii au revenit 37,0 divorțuri.

¹ Date preliminare

Nivelul de trai al populației

Veniturile disponibile ale populației. Conform datelor Cercetării Bugetelor Gospodăriilor Casnice, veniturile disponibile ale populației în trimestrul II 2013 au constituit 2152,4 lei lunar în medie pe o persoană, fiind în descreștere cu 0,6% față de același trimestru al anului precedent. În termeni reali (cu ajustarea la indicii prețurilor de consum) veniturile populației au înregistrat o descreștere de 5,5%.

Veniturile disponibile ale populației în trimestrul II

	2011	2012	2013
Venituri disponibile – total (medii lunare pe o persoană), lei inclusiv în % pe surse de formare:	2045,4	2165,2	2152,4
Activitatea salarială	65,0	63,9	66,3
Activitatea individuală agricolă	0,3	0,7	0,4
Activitatea individuală non-agricolă	4,8	7,8	7,0
Venituri din proprietate	1,5	1,3	0,3
Prestații sociale	12,4	12,9	15,1
din care:			
pensii	9,4	10,9	12,5
indemnizații pentru copii	1,6	0,8	1,1
compensații	0,2	0,2	0,0
ajutor social	0,0	0,0	0,1
Alte venituri	16,0	13,4	10,9
din care, remitențe	7,5	5,9	4,3

Plățile salariale reprezintă cea mai importantă sursă de venit, dar cu o contribuție mai mare în formarea veniturilor totale disponibile, 66,3% față de 63,9% în trimestrul II 2012. Veniturile din prestațiile sociale sunt a doua sursă de venit după importanță, și au contribuit la formarea veniturilor populației în proporție de 15,1 % sau cu 2,2 puncte procentuale mai mult față de același trimestru din anul 2012.

Veniturile obținute din activitatea individuală non-agricolă a înregistrat o pondere de 7,0%, cu 0,8 puncte procentuale mai mult față de aceeași perioadă a anului trecut. O sursă importantă în formarea veniturilor gospodăriilor rămân a fi transferurile bănești din afara țării (remitențele), contribuția acestora fiind de 4,3% sau cu 1,6 puncte procentuale mai puțin față de trimestrul II 2012.

Cheltuielile de consum ale populației. Cheltuielile medii lunare de consum ale populației în trimestrul II 2013 au constituit 2309,3 lei lunar în medie pe o persoană, fiind în creștere cu 2,0% față de același trimestru din anul precedent. În termeni reali (cu ajustarea la indicii prețurilor de consum, care a constituit 105,2) populația a cheltuit în medie cu 3,0% mai puțin comparativ cu trimestrul II 2012.

Cheltuielile de consum ale populației, în trimestrul II

	2011	2012	2013
Total cheltuieli de consum (medii lunare pe o persoană), lei inclusiv în % pentru:	2192,2	2264,0	2309,3
Produse alimentare	36,3	38,1	41,3
Băuturi alcoolice, tutun	1,8	1,6	1,7
Îmbrăcăminte, încălțăminte	9,7	10,9	9,5

	2011	2012	2013
Întreținerea locuinței	16,5	18,7	19,7
Dotarea locuinței	3,3	2,2	2,3
Îngrijire medicală și sănătatea	4,6	4,3	4,3
Transport	7,9	7,2	6,8
Comunicații	4,7	4,8	4,5
Agrement	2,4	2,4	1,5
Educație	1,7	1,3	1,4
Hotel, restaurant, cantină etc.	4,9	4,2	2,9
Diverse	6,2	4,3	4,1

Cea mai mare parte a cheltuielilor tradițional rămâne a fi destinată necesarului de consum alimentar –41,3% (cu 3,2 puncte procentuale mai mult față de trimestrul II 2012). Pentru întreținerea locuinței o persoană în medie a alocat 19,7% din cheltuielile totale de consum, cu 1,0 p.p. mai mult față de perioada similară a anului trecut, iar pentru îmbrăcăminte și încălțăminte – 9,5% (mai puțin cu 1,4 puncte procentuale față de aceeași perioadă a anului trecut). Celelalte cheltuieli au revenit pentru îngrijire medicală și sănătate (4,3%) transport (6,8% față de 4,8%), dotarea locuinței (2,3% față de 2,2%), comunicații (4,5% față de 4,8%), învățământ (1,4% față de 1,3%) etc.

Remunerarea salariaților

În ianuarie-septembrie 2013 câștigul salarial mediu lunar al unui salariat a constituit 4585,9 lei.

În luna septembrie 2013, câștigul salarial mediu al unui angajat în economia municipiului Chișinău a fost de 4632,2 lei, în creștere cu 11,0% față de septembrie 2012 și cu 23,2% mai mare comparativ cu câștigul salarial mediu pe țară, acesta fiind în mărime de 3758,5 lei.

Evoluția câștigului salarial mediu lunar al unui salariat

	Câștigul salarial mediu lunar al unui salariat, lei		În % față de perioada similară a anului precedent	
	total	inclusiv sectorul bugetar	total	inclusiv sectorul bugetar
Ianuarie	4207,0	3799,2	109,9	108,2
Februarie	4145,3	3996,4	106,5	106,6
Martie	4533,7	4209,1	109,9	111,3
Aprilie	4729,7	4300,7	111,0	115,2
Mai	4687,5	4381,2	107,1	107,5
Iunie	4710,9	4543,5	100,2	80,8
Iulie	4834,8	4603,7	107,6	111,8
August	4786,8	4208,6	108,4	115,7
Septembrie	4632,2	4030,0	111,0	105,0

În sectorul bugetar câștigul salarial mediu în luna septembrie 2013 a fost de 4030,0 lei, fiind cu 13,0 la sută mai mic față de cel al unui salariat în economia municipiului (4632,2 lei).

Câștigul salarial mediu pe activități economice, în luna septembrie 2013

	Lei	În % față de:		În % față de câștigul salarial mediu pe municipiu în septembrie 2013
		septembrie 2012	august 2013	
Total	4632,2	111,0	96,8	100,0
inclusiv:				
Agricultură, economia vînatului și silvicultură	3547,3	115,3	102,5	76,6
Pescuitul, piscicultura	2517,4	157,2	124,4	54,3
Industria	4558,4	108,8	92,0	98,4
extractivă	3707,0	103,8	95,3	80,0
prelucrătoare	4240,7	109,5	96,5	91,5
energia electrică și termică, gaze și apă	6283,2	105,9	79,1	135,6
Construcții	4458,6	103,2	94,7	96,3
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor, motocicletelor, a bunurilor casnice și personale	3928,4	110,1	94,5	84,8
Hoteluri și restaurante	3060,5	109,1	95,4	66,1
Transporturi și comunicații	5931,5	123,7	113,8	128,0
Activități financiare	7262,0	109,1	83,8	156,8
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate întreprinderilor	4949,7	110,1	98,2	106,9
Administrație publică	5216,2	113,8	88,0	112,6

	Lei	În % față de:		În % față de câștigul salarial mediu pe municipiu în septembrie 2013
		septembrie 2012	august 2013	
Învățământ - total	3913,1	107,0	106,1	84,5
din care, cadre didactice	4550,0	104,0	107,0	98,2
învățământ secundar tehnic și profesional - total	4387,8	108,4	96,5	94,7
din care, cadre didactice	4511,7	104,2	89,4	97,4
învățământ superior - total	5201,1	111,8	103,5	112,3
din care, cadre didactice	6437,2	107,8	90,7	139,0
Sănătate și asistența socială - total	4028,9	106,6	94,1	87,0
din care medici	5472,0	105,3	93,7	118,1
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	3881,1	107,5	103,8	83,8
activități recreative, culturale și sportive	3126,2	96,2	103,9	67,5

Șomajul înregistrat: Conform datelor prezentate de către Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă din municipiul Chișinău, în ianuarie-septembrie 2013, numărul șomerilor oficial înregistrați de la începutul anului, inclusiv cei aflați la evidență la 01.01.2013 a constituit 7381 persoane, micșorându-se față de ianuarie-septembrie 2012 cu 15,9%. Din numărul total de șomeri, femeile au constituit 3929 persoane (53,2%).

La finele lunii septembrie 2013 numărul șomerilor a constituit 2033, cu 22,0% mai puțin comparativ cu perioada corespunzătoare din anul precedent.

În ianuarie-septembrie 2013 au fost plasați în câmpul muncii 1967 șomeri, din care 1074 femei (54,6%). Numărul șomerilor plasați în câmpul muncii s-a majorat cu 119 persoane sau cu 6,4% comparativ cu ianuarie-septembrie 2012.

Structura șomerilor înregistrați de la începutul anului conform nivelului de studii este următoarea: cu studii primare – 8 persoane (0,2%), cu studii gimnaziale – 669 persoane (15,8%), cu studii liceale și medii de cultură generală – 1079 persoane (25,5%), cu studii secundare profesionale – 748 persoane (17,7%), cu studii medii de specialitate – 451 persoane (10,7%), cu studii superioare – 1269 persoane (30,1%).

Conform vârstei, șomerii de până la 29 ani constituiau 32,5% (1373 șomeri), cu 1,0% mai mult față de ianuarie-septembrie 2012. În vârstă de 30-49 ani au fost înregistrați 1755 șomeri (41,5%), 50-65 ani – 1096 șomeri (26,0%).

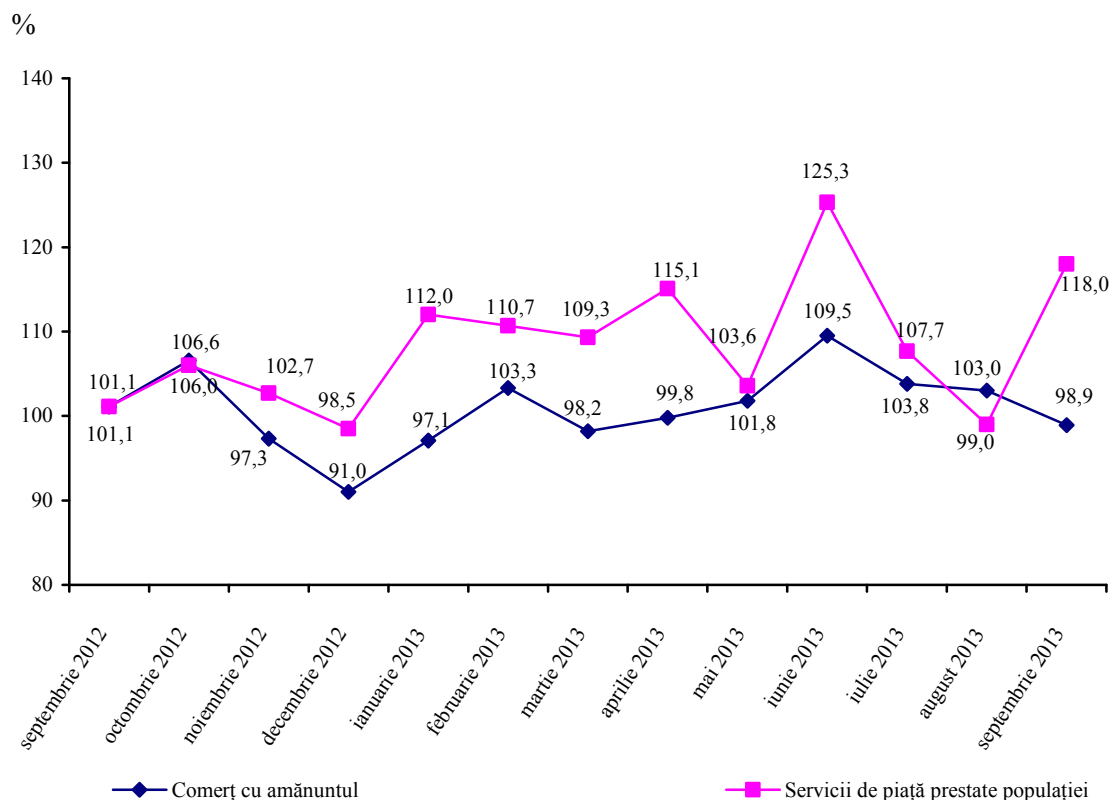
Numărul șomerilor înmatriculați la cursuri de pregătire profesională de la începutul anului s-a cifrat la 501 persoane, au absolvit cursurile de formare profesională 422 șomeri din care au fost plasați în câmpul muncii 385 persoane.

În ianuarie-septembrie 2013 numărul șomerilor înregistrați s-a micșorat cu 29,8% (4224 șomeri), iar numărul locurilor vacante la finele lunii septembrie a fost de 2678, majorându-se cu 4,3% comparativ cu perioada respectivă a anului trecut.

Cifra de afaceri în comerț și servicii în luna septembrie și ianuarie-septembrie 2013

În luna septembrie 2013, volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu amănuntul a înregistrat o scădere de 1,1% comparativ cu luna septembrie 2012.

Evoluția lunară a indicilor volumului cifrei de afaceri pentru comerțul cu amănuntul și serviciile de piață prestate populației

În ianuarie-septembrie 2013, **volumul cifrei de afaceri în comerțul cu amănuntul** s-a majorat cu 2,3 % (în prețuri comparabile) față de perioada corespunzătoare din anul precedent.

Indicii volumului cifrei de afaceri pentru comerțul cu amănuntul și serviciile de piață prestate populației, conform CAEM Rev.1.1.

Activitate economică	Septembrie 2013 în % față de septembrie 2012 ¹	Ianuarie-septembrie 2013 în % față de ianuarie-septembrie 2012 ¹
Comerț cu amănuntul	98,9	102,3
Servicii de piață prestate populației	118,0	112,2

În luna septembrie 2013, volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate populației a fost în creștere cu 18,0 % (în prețuri comparabile) comparativ cu luna septembrie 2012.

În ianuarie-septembrie 2013, volumul cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate populației s-a majorat cu 12,2 % (în prețuri comparabile) comparativ cu perioada similară din anul 2012.

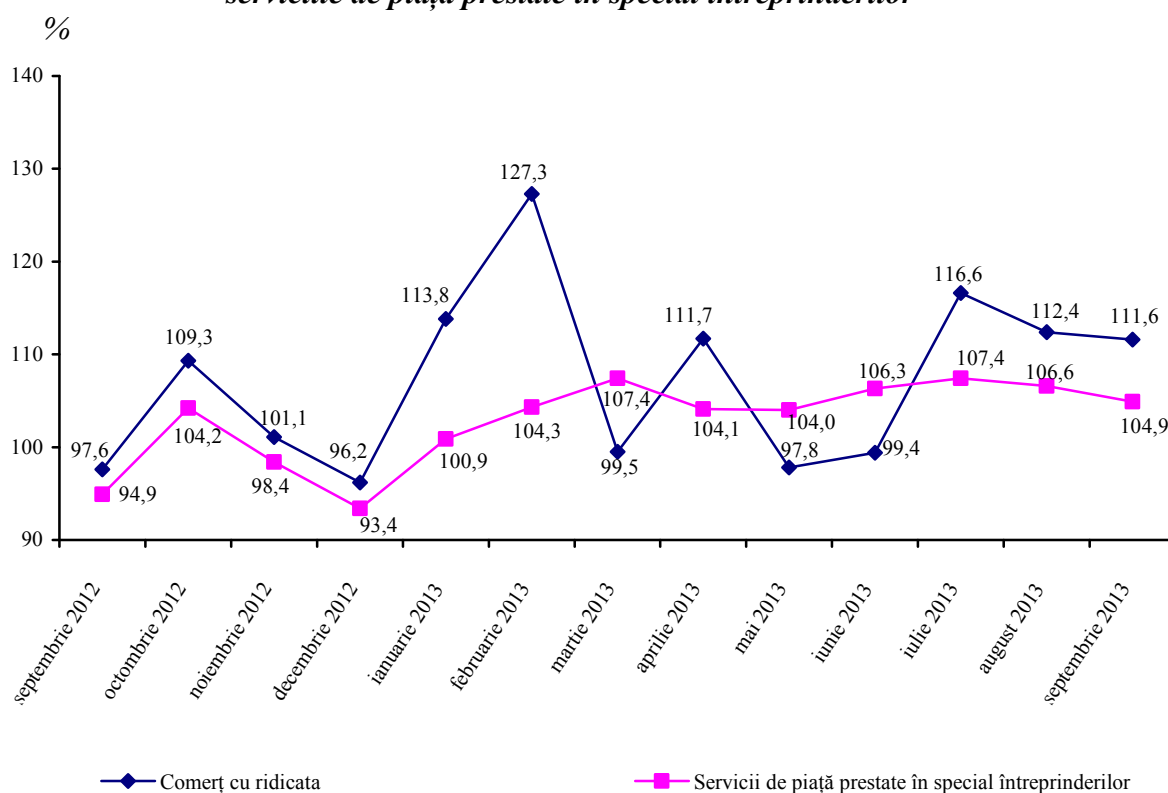
¹În prețuri comparabile

*Indicii valorici ai cifrei de afaceri pentru comerțul
cu ridicata și serviciile de piață prestate în special întreprinderilor,
conform CAEM Rev.1.1.*

Activitate economică	Septembrie 2013 în % față de septembrie 2012 ²	Ianuarie-septembrie 2013 în % față de ianuarie-septembrie 2012 ²
Comerț cu ridicata	111,6	109,9
Servicii de piață prestate în special întreprinderilor	104,9	106,0

În luna septembrie 2013, valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de comerț cu ridicata a înregistrat o creștere de 11,6 % (în prețuri curente) comparativ cu luna septembrie 2012.

*Evoluția lunară a indicilor volumului cifrei de afaceri pentru comerțul cu ridicata și
serviciile de piață prestate în special întreprinderilor*

În ianuarie-septembrie 2013, valoarea cifrei de afaceri în comerțul cu ridicata s-a majorat cu 9,9% (în prețuri curente) comparativ față de aceeași perioadă din anul 2012.

În luna septembrie 2013, valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate în special întreprinderilor a înregistrat o creștere de 4,9% (în prețuri curente) comparativ cu luna septembrie 2012.

În ianuarie-septembrie 2013, valoarea cifrei de afaceri la întreprinderile cu activitate principală de servicii de piață prestate, în special, întreprinderilor s-a majorat cu 6,0 % (în prețuri curente) față de perioada corespunzătoare din anul precedent.

² În prețuri curente

Investiții în active materiale pe termen lung

În ianuarie-septembrie 2013 întreprinderile și organizațiile de toate formele de proprietate, din contul tuturor surselor de finanțare, au realizat investiții în valoare de 6471,2 mil. lei (în prețuri curente). Comparativ cu ianuarie-septembrie 2012, acest volum s-a micșorat cu 0,1 la sută (în prețuri comparabile).

Evoluția indicatorilor principali ai activității investiționale în ianuarie-septembrie 2013 pe elemente de structură tehnologică și în raport cu ianuarie-septembrie 2012 se prezintă astfel:

	Ianuarie-septembrie 2013			<i>Informativ:</i> ianuarie-septembrie 2012 în % față de total
	Realizări, mil. lei	în % față de:		
		ianuarie- septembrie 2012	total	
Investiții în active materiale pe termen lung - total	6471,2	99,9	100,0	100,0
din care:				
lucrări de construcții-montaj	3512,0	98,0	54,3	53,8
utilaje și mașini, mijloace de transport	2672,5	100,0	41,3	42,6
alte lucrări și cheltuieli capitale	286,7	124,3	4,4	3,6

Structura investițiilor în active materiale pe termen lung pe forme de proprietate în ianuarie-septembrie 2013 se prezintă după cum urmează:

	Ianuarie-septembrie 2013			<i>Informativ:</i> ianuarie-septembrie 2012 în % față de total
	Realizări, mil. lei	în % față de:		
		ianuarie- septembrie 2012	total	
Investiții în active materiale pe termen lung - total	6471,2	99,9	100,0	100,0
din care:				
publică	2363,1	98,3	36,6	37,1
privată	2630,4	112,3	40,6	36,2
mixtă (publică și privată), fără participare străină	168,8	156,7	2,6	1,7
străină	551,4	117,4	8,5	7,2
a întreprinderilor mixte	757,5	65,8	11,7	17,8

În structura investițiilor în active materiale pe forme de proprietate 36,6% dețin entitățile cu forma de proprietate publică, cota preponderentă (63,4%) revenind agenților economici din sectorul nestatal al economiei naționale, care au realizat 65,9% din volumul total al lucrărilor de construcții-montaj.

Structura investițiilor în active materiale pe termen lung pe surse de finanțare în ianuarie-septembrie 2013 se caracterizează prin următoarele date:

	Ianuarie-septembrie 2013			<i>Informativ:</i> ianuarie- septembrie2012 în % față de total
	Realizări, mil. lei	în % față de:		
		ianuarie- septembrie 2012	total	
Investiții în active materiale pe termen lung - total	6471,2	99,9	100,0	100,0
din care, finanțate din contul:				
bugetului de stat	311,7	125,6	4,8	3,8
bugetelor unităților administrativ-teritoriale	137,2	186,2	2,1	1,1
mijloacelor proprii ale agenților economici și populației	4116,6	102,3	63,6	62,2
surselor din străinătate	458,8	92,5	7,1	7,7
altor surse	1446,9	88,7	22,4	25,2

În perioada de raport, sursele principale de finanțare ale activității investiționale rămân a fi mijloacele proprii ale agenților economici și populației 63,6%. Cota mijloacelor investitorilor străini a constituit 7,1% din volumul total al investițiilor utilizate. Din contul mijloacelor bugetare au fost realizate 6,9% din volumul total al investițiilor în capital fix.

Structura investițiilor în active materiale pe termen lung pe tipuri de mijloace fixe în ianuarie-septembrie 2013 se prezintă astfel:

	Ianuarie-septembrie 2013			<i>Informativ:</i> ianuarie-septembrie 2012 în % față de total
	Realizări, mil. lei	în % față de:		
		ianuarie- septembrie 2012	total	
Investiții în active materiale pe termen lung - total	6471,2	99,9	100,0	100,0
din care:				
clădiri de locuit	1385,5	107,7	21,4	19,9
clădiri (exclusiv de locuit) și edificii	1094,9	111,1	16,9	15,2
utilaje și mașini, mijloace de transport	2672,5	100,0	41,3	42,6
altele	1318,3	91,4	20,4	22,3

În structura investițiilor pe tipuri de mijloace fixe o parte importantă a fost orientată la procurarea utilajului, mașinilor și mijloacelor de transport, care a constituit 41,3% din volumul total al mijloacelor utilizate.

Cota-parte a investițiilor realizate la construcția clădirilor și edificiilor a constituit 38,3% din volumul total al investițiilor însușite (din care 21,4% – clădirilor de locuit și 16,9% – altor clădiri și edificii). Cota-parte a investițiilor la construcția clădirilor de locuit s-a majorat cu 4,1 p. p., la construcția clădirilor cu altă destinație decât cea de locuit și edificiilor s-a majorat cu 1,7 p. p.

Activitatea în antrepriză. În ianuarie-septembrie 2013 volumul lucrărilor de construcții executate de organizațiile cu gen principal de activitate „Construcții” a constituit 2569,0 mil. lei și s-a majorat (în prețuri comparabile) față de nivelul înregistrat în ianuarie-septembrie 2012 cu 0,8 %.

Volumul principal de lucrări a fost realizat de către agenții economici cu forma de proprietate privată, care au executat lucrări în antrepriză în sumă de 2169,0 mil. lei (84,4% din volumul total al lucrărilor în antrepriză executate) sau 106,0% față de ianuarie-septembrie 2012.

Evoluția și structura lucrărilor în antrepriză pe forme de proprietate ale organizațiilor-executante în ianuarie-septembrie 2013 se prezintă astfel:

	Realizări, * mil. lei	În % față de:		Volumul lucrărilor executate în medie pe o organizație, mil. lei
		ianuarie-septembrie 2012	total	
Total	2569,0	100,8	100,0	8,7
din care:				
publică	129,1	136,4	5,0	21,5
privată	2169,0	106,0	84,4	8,0
mixtă (publică și privată),				
fără participare străină	30,0	103,0	1,2	10,0
străine	190,3	72,2	7,4	21,1
a întreprinderilor mixte (cu participare străină)	50,6	43,2	2,0	7,2

Datele privind structura lucrărilor în antrepriză executate în ianuarie-septembrie 2013 se prezintă după cum urmează:

	Realizări*, mil. lei	În % față de:	
		ianuarie-septembrie 2012	total
Volumul lucrărilor în antrepriză executate - total	2569,0	100,8	100,0
din care:			
Pe elemente de structură:			
construcții noi	1771,2	107,0	68,9
reparații capitale	370,4	80,5	14,4
lucrări de întreținere și reparații curente	330,9	90,3	12,9
alte lucrări	96,5	143,7	3,8
Pe tipuri de obiecte:			
clădiri rezidențiale	987,1	104,0	38,4
clădiri nerezidențiale	577,4	104,8	22,5
construcții ingineresti	908,0	92,4	35,3
alte lucrări	96,5	143,7	3,8

Pe elemente de structură a lucrărilor executate predomină efectuarea lucrărilor de construcții noi, realizate în volum de 1771,2 mil. lei, ponderea căroră a constituit 68,9% din volumul total al lucrărilor executate. Lucrărilor de reparații capitale și reparații curente i-au revenit 27,3% din volumul total al lucrărilor de construcții executate.

Pe tipuri de obiecte s-au înregistrat majorări la lucrările de construcții executate la clădirile nerezidențiale respectiv cu 4,8% față de perioada respectivă a anului precedent, și la clădirile rezidențiale –cu 4,0 %.

* Întreprinderile incluse în cercetare statistică lunară

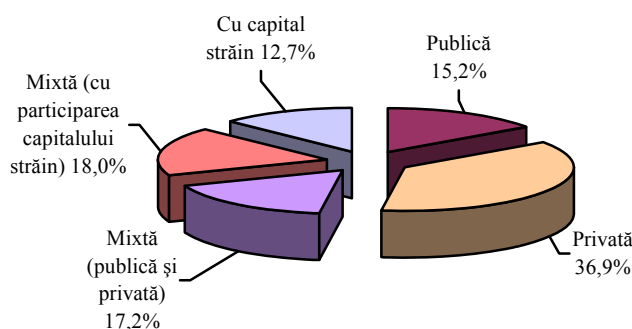
Industrie

În ianuarie-septembrie 2013 întreprinderile industriale de toate formele de proprietate au fabricat producție în valoare de 13606,3 mil. lei în prețuri curente, constituind 61,8% din totalul pe țară.

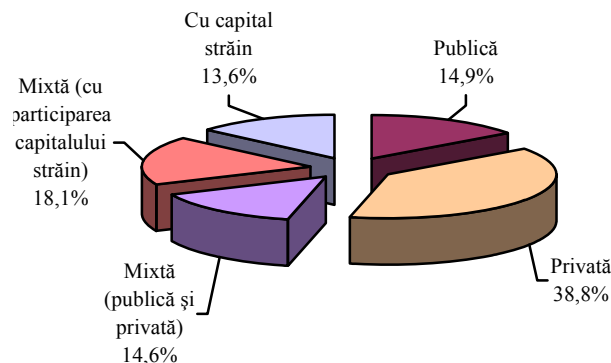
În ianuarie-septembrie 2013, din volumul total de producție, întreprinderilor cu capital privat le-au revenit 38,8%, cu capital mixt (public și privat) – 14,6%, cu capital public – 14,9%, întreprinderilor mixte – 18,1%, celor cu capital străin – 13,6%.

Structura producției industriale pe forme de proprietate

Ianuarie-septembrie 2012

Ianuarie-septembrie 2013

Volumul și indicii producției industriale după forme de proprietate

mil. lei, prețuri curente

	Ianuarie-septembrie 2012	Ianuarie-septembrie 2013
Total	13129,0	13606,3
din care pe forme de proprietate:		
publică	1989,7	2021,3
privată	4842,2	5284,8
mixtă (publică și privată), fără participare străină	2257,4	1988,0
a întreprinderilor mixte cu participarea capitalului străin	2366,6	2463,8
străină	1673,1	1848,4

Producția industrială după tipuri de activități pe cercul de întreprinderi cuprinse în cercetare statistică lunară se prezintă prin următoarele date:

mil. lei

	Septembrie		Ianuarie-septembrie	
	2012	2013	2012	2013
Industrie – total	1523,1	1616,1	13129,0	13606,3
Industrie extractivă	13,5	14,4	83,4	104,0
Industrie prelucrătoare	1371,9	1465,9	10674,4	11208,1
din care:				
Industria alimentară și a băuturilor	588,4	596,3	4472,1	4768,7
producția, prelucrarea și conservarea cărnii și a produselor din carne	95,8	106,7	704,8	823,2
prelucrarea și conservarea fructelor și legumelor	100,9	99,5	576,9	548,2
fabricarea produselor lactate	43,9	50,7	389,4	428,9
fabricarea produselor de morărit	3,1	3,8	22,8	32,8
fabricarea pâinii și a produselor de patiserie proaspete	68,6	62,3	497,1	541,6

	Septembrie		Ianuarie-septembrie	
	2012	2013	2012	2013
fabricarea băuturilor alcoolice distilate	26,8	28,8	196,6	271,9
fabricarea vinului	64,2	54,0	423,0	540,2
fabricarea apei minerale și a băuturilor răcoritoare	12,6	18,5	102,7	104,5
Fabricarea produselor textile	12,2	18,8	113,5	134,4
Fabricarea de articole de îmbrăcăminte; prepararea și vopsirea blănurilor	36,5	44,6	329,2	362,9
Fabricarea de articole de voiaj și de marochinărie	5,9	6,2	52,8	53,1
Fabricarea încălțămintei	18,7	18,0	131,7	148,8
Prelucrarea lemnului și fabricarea articolelor din lemn	4,7	2,5	38,7	36,8
Fabricarea hîrtiei și cartonului	20,5	20,3	162,4	147,7
Edituri, poligrafie și reproducerea materialelor informatice	35,3	40,4	336,4	298,3
Industria chimică	69,5	60,2	490,4	521,9
din care:				
fabricarea de medicamente și produse farmaceutice	13,0	20,3	111,0	205,1
Producția de articole din cauciuc și din material plastic	60,7	81,4	646,3	683,9
Producția altor produse din minerale nemetalifere din ele:	156,9	185,5	1034,5	1356,5
fabricarea sticlei și a articolelor din sticlă	76,9	96,3	470,1	734,9
fabricarea elementelor din beton, ipsos și ciment	66,7	76,7	471,6	520,1
Industria metalurgică	25,3	31,7	148,3	192,3
Fabricarea produselor finite din metal, exclusiv producția de mașini și utilaje	38,4	37,2	261,7	281,1
Fabricarea de mașini și echipamente	27,8	24,3	219,0	227,8
din care:				
fabricarea de mașini agricole	1,8	1,1	11,3	8,1
Producția de aparatură și instrumente medicale, de precizie, optice și producția de ceasuri	24,7	60,5	296,7	355,4
Producția de mobilier	48,6	51,7	334,1	355,0
Energie electrică și termică, gaze și apă	137,7	135,8	2371,2	2294,2
Producția și distribuția energiei electrice	131,4	130,0	1927,1	1871,3

Producția principalelor produse industriale, exprimată în unități naturale, se prezintă în următorul tabel:

	Unitatea de măsură	Septembrie 2013		Ianuarie-septembrie 2013	
		cantitatea	în % față de septembrie 2012	cantitatea	în % față de ianuarie- septembrie 2012
Industria extractivă					
pietre calcaroase pentru cioplit sau pentru construcții, alabastru	tone	16893,0	119,5	148686,1	126,2
granule, așchii și praf din pietre (exclusiv de marmură)	-/-	48881,0	de 3,0 ori	284041,1	192,2
Industria alimentară și a băuturilor					
carne, inclusiv subproduse de cat. I	tone	126,3	124,1	937,2	120,2
mezeluri	-/-	1143,8	113,4	8418,7	114,8
conserve din carne	-/-	20,0	21,1	371,3	43,8
lapte și frișcă cu grăsimi pînă la 6%	mii litri	1844,5	110,4	15892,8	106,9

	Unitatea de măsură	Septembrie 2013		Ianuarie-septembrie 2013	
		cantitatea	în % față de septembrie 2012	cantitatea	în % față de septembrie 2012
lapte prins, cremă de lapte prins, iaurt, chefir, smântână, lapte acru, lapte acidulat și lapte covășit înghețată	tone mii litri	787,8 152,1	104,4 102,3	6650,7 1699,1	108,6 100,5
pâine proaspătă fără adaos de miere, ouă, cașcaval, fructe	tone	4578,3	98,7	39634,4	95,8
produse de cofetărie făinoase	-/-	2429,3	106,6	19075,6	113,3
produse de cofetărie zaharoase	-/-	1411,1	123,0	8232,9	112,2
paste făinoase cu umplutură, gătită sau altfel preparate	-/-	110,4	180,1	846,4	109,4
divinuri	mii litri alcool 100%	32,3	57,3	724,4	139,6
vinuri spumante	mii dal.	35,6	61,3	287,7	109,1
vinuri naturale din struguri	-/-	182,3	76,2	2354,1	132,3
ape minerale și gazoase	-/-	41,0	56,2	492,9	67,8
Fabricarea de articole de îmbrăcăminte					
articole de îmbrăcăminte pentru lucru	mii buc.	17,5	10,1	876,7	56,3
sacouri, jachete și blazere	-/-	11,7	97,0	101,0	103,4
articole tricotate	-/-	353,6	94,0	3563,3	77,5
Fabricarea încălțămintei					
încălțămintă	mii per.	359,9	111,1	1979,0	99,4
Fabricarea hîrtiei și cartonului					
cutii și lăzi din hîrtie sau cartoane ondulate	mil. m ²	1,8	90,9	15,6	103,1
Edituri, poligrafie și reproducerea materialelor informative					
editarea de cărți, broșuri și imprimate similare	mii buc.	226,5	53,2	1437,1	46,2
editarea ziarelor și publicațiilor periodice care apar mai puțin de 4 ori pe săptămînă	-/-	116,5	43,4	1316,2	73,5
caiete	tone	60,0	74,4	658,8	78,6
Producția de articole din cauciuc și din material plastic					
tuburi și țevi din material plastic	tone	95,0	115,3	969,4	93,5
Producția altor produse din minerale nemetalifere					
sticle și flacoane din sticlă	mil. buc.	25,6	108,6	203,1	132,9
elemente prefabricate pentru construcții din ciment, beton sau piatră artificială	tone	15,4	87,7	125,8	100,9
Industrie metalurgică					
piese turnate din fontă cenușie	tone	36,7	58,1	383,1	99,8

Transporturi

În ianuarie-septembrie 2013 întreprinderile de transport auto¹ și aerian din mun. Chișinău au transportat 2866,7 mii tone de mărfuri, cu 24,5% mai mult față de perioada similară din anul 2012.

Parcursul mărfurilor a totalizat 1325,4 mil. tone-km, cu 10,7% mai mult decât în ianuarie-septembrie 2012.

Volumul de mărfuri transportate și parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport, pe moduri de transport

	Ianuarie-septembrie 2013	În % față de ianuarie-septembrie 2012	Septembrie 2013	
			în % față de august 2013	în % față de septembrie 2012
Mărfuri transportate – total, mii tone	2866,7	124,5	110,6	138,9
din care pe moduri de transport:				
auto ¹	2865,7	124,5	110,6	138,9
aerian	1,0	79,4	106,8	105,5
Parcursul mărfurilor – total, mil. tone-km	1325,4	110,7	102,7	109,9
din care pe moduri de transport:				
auto ¹	1324,6	110,7	102,7	109,9
aerian	0,8	61,7	99,0	66,9

Volumul de mărfuri transportate de către întreprinderile de transport auto¹ în ianuarie-septembrie 2013 a constituit 2865,7 mii tone, înregistrând o creștere de 24,5% comparativ cu perioada similară a anului precedent.

Parcursul mărfurilor realizat de întreprinderile de transport auto¹ a constituit 1324,6 mil. tone-km, majorându-se cu 10,7% în comparație cu aceeași perioadă din anul trecut.

Volumul mărfurilor transportate de către întreprinderile de transport auto¹ din municipiul Chișinău constituie 54,0% din totalul volumului de mărfuri transportate de către întreprinderile de transport auto¹ din țară, parcursul mărfurilor – 59,6%.

Numărul mijloacelor de transport (proprie și închiriate) la întreprinderile de transport auto¹ este prezentat în tabelul ce urmează:

	La 01.10.2012	La 01.10.2013	Ianuarie-septembrie 2013 în % față de ianuarie-septembrie 2012
Total, unități	5973	6139	102,8
din care:			
Autocamioane	3030	3204	105,7
Autobuze și microbuze de folosință generală - total	2943	2935	99,7
din ele în traficul:			
urban	1896	1825	96,3
rural	291	254	87,3

¹ Inclusiv întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri contra plată și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate

Numărul de autovehicule (proprie și închiriate) a întreprinderilor de transport auto¹ la 01.10.2013 s-a majorat cu 166 unități față de 01.10.2012.

În ianuarie-septembrie 2013 cu transportul **aerian** au fost transportate 1,0 mii tone de mărfuri, înregistrând o descreștere de 20,6% față de perioada respectivă a anului precedent, parcursul mărfurilor a constituit 838,3 mii tone-km, micșorându-se cu 38,3% față de perioada similară din anul precedent.

*Numărul de pasageri transportați și parcursul pasagerilor în ianuarie-septembrie 2013,
pe moduri de transport public*

	Mii pasageri	În % față de ianuarie- septembrie 2012
Pasageri transportați – total, mii pasageri	127942,1	101,2
din care cu:		
autobuze și microbuze	54439,8	99,5
troleibuze	70675,6	102,3
taximetre	2366,3	112,0
aerian	460,4	91,7
Parcursul pasagerilor – total, mil. pasageri-km	2207,9	101,1
din care pe moduri de transport:		
autobuze și microbuze	1361,5	106,4
troleibuze	221,9	102,3
taximetre	38,8	116,3
aerian	585,7	89,6

Numărul pasagerilor transportați cu autobuze și microbuze de folosință generală în ianuarie-septembrie 2013 a constituit 54,4 mil. pasageri, comparativ cu ianuarie-septembrie 2012 micșorându-se cu 0,5%.

Parcursul pasagerilor cu autobuze și microbuze de folosință generală a constituit 1361,5 mil. pasageri-km, cu 6,4 % mai mult față de perioada corespunzătoare a anului precedent.

Numărul pasagerilor transportați cu autobuze și microbuze de folosință generală în municipiul Chișinău a constituit 63,5%, din totalul numărului de pasageri transportați cu autobuze și microbuze de folosință generală din țară; parcursul pasagerilor cu autobuze și microbuze a constituit 60,3% din totalul pe țară.

Cu **troleibuze** au fost transportați 70,7 mil. pasageri. Ponderea pasagerilor transportați cu plată a constituit 82,0% din totalul pasagerilor (57,9 mil. pasageri). Încasările de la transportarea pasagerilor cu troleibuze au însumat 101,2 mil. lei (majorându-se cu 8,0% comparativ cu ianuarie-septembrie 2012).

Parcursul cu plată al **taximetrelor** de la începutul anului a fost de 19403,3 mii autovehicule-km, majorându-se cu 16,3 % față de ianuarie-septembrie 2012.

Companiile aeriene au transportat 460,4 mii pasageri, înregistrând o descreștere de 8,3% față de ianuarie-septembrie 2012. Parcursul pasagerilor cu transportul aerian a constituit 585,7 mil. pasageri-km, micșorându-se cu 10,4% față de aceeași perioadă a anului trecut.

¹ Inclusiv întreprinderile cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri contra plată și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate

Turism

Capacitatea și frecventarea structurilor de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare

Structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare în ianuarie-septembrie 2013 au fost frecventate de 127,3 mii turiști sau cu 1,9% mai puțin comparativ cu perioada similară din anul precedent, constituind 57,8% din totalul pe țară.

Numărul de turiști sosiți în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare se prezintă în felul următor:

	Ianuarie-septembrie 2013		Ianuarie-septembrie 2013 în % față de ianuarie-septembrie 2012	
	total, turiști	din care, nerezidenți	total, turiști	din care, nerezidenți
Total	127283	65305	98,1	107,2
Hoteluri și structuri similare	92964	62645	106,3	106,5
din care:				
Hoteluri și moteluri	75805	58539	107,0	106,8
Pensiuni turistice	6472	2994	92,0	117,7
Cămine pentru vizitatori	10687	1112	111,4	77,7
Structuri de întremare	6747	231	94,1	de 57,8 ori
Structuri de odihnă	27572	2429	78,6	113,5

Ponderi mai însemnate în numărul total al turiștilor străini cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare le-au revenit turiștilor sosiți din România (10,9%), Federația Rusă (5,8%), Ucraina (4,5%), Germania (3,3 %), Turcia (2,7%), Italia (2,6%), S.U.A. (2,5%).

Numărul de înnoptări ale turiștilor în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare, se prezintă astfel:

	Ianuarie-septembrie 2013		Ianuarie-septembrie 2013 în % față de ianuarie-septembrie 2012	
	total, înnoptări	din care, ale nerezidenților	total, înnoptări	din care, ale nerezidenților
Total	484414	140231	97,4	114,6
Hoteluri și structuri similare	260016	131632	109,2	112,4
din care:				
Hoteluri și moteluri	155462	118126	117,7	114,8
Pensiuni turistice	15482	10069	97,4	104,4
Cămine pentru vizitatori	89072	3437	98,8	75,3
Structuri de întremare	109565	2793	93,4	de 49,0 ori
Structuri de odihnă	114833	5806	80,8	112,1

În ianuarie-septembrie 2013 în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare au fost înregistrate 484,4 mii înnoptări ale turiștilor, din care 344,2 mii înnoptări ale cetățenilor moldoveni (71,1% din total înnoptări) și 140,2 mii înnoptări – ale nerezidenților (28,9%).

Indicele de utilizare netă al locurilor de cazare pe total structuri de primire turistică colective, în ianuarie-septembrie 2013, a constituit 29,6%, la structuri de întremare – 75,0%,

la cămine pentru vizitatori – 52,3,0%, la hoteluri și structuri similare – 24,7%, la pensiuni turistice – 16,6%, la structuri de odihnă – 26,1.

Durata medie a șederii pe total structuri de primire, în ianuarie-septembrie 2013 a fost de 4,8 zile, hoteluri și structuri similare – 3,8 zile, cămine pentru vizitatori – 9,3 zile, pensiuni turistice – 3,4 zile, structuri de întremare – 17,2 zile, structuri de odihnă – 5,2 zile.

Turismul organizat de agențiile de turism și turoperatorii

În ianuarie-septembrie 2013 agențiile de turism și turoperatorii au prestat servicii turistice la 143,6 mii turiști și excursioniști.

Numărul de turiști și excursioniști străini care au beneficiat de serviciile agențiilor de turism și turoperatorilor, în ianuarie-septembrie 2013, s-a cifrat la 9153 din care 49,6% au sosit în scopuri de odihnă, recreere și agrement; 47,7% - în scopuri de afaceri și profesionale,alte scopuri – 2,7%.

Numărul de turiști și excursioniști care au plecat în străinătate prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor, în perioada de raport, a totalizat 125,5 mii.

Numărul de turiști și turiști-zile, după scopul vizitelor, se prezintă astfel:

	Ianuarie-septembrie 2013	
	turiști ¹	turiști-zile
Total	143594	934715
Turism receptor (primirea cetățenilor străini) - total	9153	24151
din care, în scopuri:		
afaceri și profesionale	4369	11958
odihnă, recreere și agrement	4538	10651
tratament	-	-
alte scopuri	246	1542
Turism emițător (deplasarea cetățenilor moldoveni în străinătate) - total	125472	897804
din care, în scopuri:		
afaceri și profesionale	1117	5061
odihnă, recreere și agrement	122935	878505
tratament	1112	11506
alte scopuri	308	2732
Turism intern (deplasarea cetățenilor moldoveni în interiorul țării, în scop turistic)	8969	12760

Numărul turiștilor străini care au vizitat mun. Chișinău și turiștilor moldoveni care au plecat în străinătate, prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor, structurat pe țări, se prezintă astfel:

	Turiști ¹ străini sosiți		Turiști ¹ moldoveni plecați	
	ianuarie-septembrie 2013	în % față de total	ianuarie-septembrie 2013	în % față de total
Total	9153	100,0	125472	100,0
din care:				
Austria	284	3,1	657	0,5
Bulgaria	174	1,9	47040	37,4
Egipt	1	-	1254	1,0
Emiratele Arabe	1	-	886	0,7
Federația Rusă	803	8,8	273	0,2
Franța	283	3,1	523	0,4
Germania	637	7,0	245	0,1

	Turiști ¹ străini sosiți		Turiști ¹ moldoveni plecați	
	ianuarie-septembrie 2013	în % față de total	ianuarie-septembrie 2013	în % față de total
Grecia	80	0,9	7666	6,1
Israel	98	1,1	89	0,1
Italia	380	4,2	896	0,7
Polonia	721	7,9	267	0,2
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord	378	4,1	55	0,0
Republica Cehă	92	1,0	753	0,6
România	1669	18,2	8966	7,1
S.U.A.	406	4,4	46	-
Turcia	179	1,9	47070	38,0
Ucraina	601	6,6	4947	3,9
Alte țări	2366	25,8	3839	3,0

Numărul de turiști și excursioniști care au plecat în străinătate, prin intermediul agențiilor de turism și turoperatorilor, a fost de 13,7 ori mai mare comparativ cu numărul turiștilor și excursioniștilor străini sosiți în mun. Chișinău.

Asigurări

Veniturile din încasarea primelor de asigurare în ianuarie-septembrie 2013 au însumat 545,4 mil. lei, (din care de la persoane fizice – 225,8 mil. lei), majorându-se față de perioada similară a anului precedent cu 12,3%. Din suma totală a veniturilor 236,0 mil. lei (43,3%) revine asigurărilor de răspundere civilă auto, asigurărilor de incendiu și alte calamități naturale – 31,2 mil. lei (5,7%), asigurărilor de viață – 33,3 mil. lei (6,1%), asigurărilor de sănătate 25,7 mil. lei (4,7%), alte asigurări de bunuri – 47,1 mil. lei (8,6%), asigurărilor de accidente (inclusiv accidentele de muncă și bolile profesionale) – 13,1 mil. lei (2,4%).

Plata despăgubirilor achitate de companiile de asigurare a constituit 187,4 mil. lei (din care de la persoane fizice – 63,4 mil. lei), reprezentând 34,4% din încasările primelor pentru ianuarie-septembrie 2013, inclusiv persoanelor fizice – 28,1%.

Încasarea primelor de asigurare și plata despăgubirilor

	Încasări din primele de asigurare			Plata despăgubirilor de asigurare		
	ianuarie-iunie 2013	în % față de ianuarie-iunie 2012	structura, %	ianuarie-iunie 2013	în % față de ianuarie-iunie 2012	structura, %
Total, mil. lei	545,4	112,3	100,0	187,4	102,3	100,0
Asigurări generale	512,1	112,8	93,9	183,2	102,5	97,8
din care:						
Asigurări de accidente (inclusiv accidentele de muncă și bolile profesionale)	13,1	147,2	2,4	2,1	de 2,1 ori	1,1
Asigurări de incendiu și alte calamități naturale	31,2	54,8	5,7	1,9	5,2	1,0
Alte asigurări de bunuri	47,1	183,3	8,6	21,2	de 9,6ori	11,3
Asigurări de răspundere civilă auto	236,0	105,5	43,3	70,2	101,3	37,5
Asigurări de sănătate	25,7	109,4	4,7	7,4	68,5	3,9
Asigurări de viață	33,3	105,0	6,1	4,2	95,5	2,2

Din suma totală a plății despăgubirilor de asigurare 97,8% revine asigurărilor generale, din care 37,5% – asigurărilor de răspundere civilă auto.

Veniturile companiilor de asigurare în ianuarie-iunie 2013 au însumat 758,1 mil. lei, cheltuielile – 737,7 mil. lei, profitul până la impozitare fiind de 20,4 mil. lei.

Rezultatele financiare ale companiilor de asigurare

mil. lei

	Ianuarie-iunie 2013	Ianuarie-iunie 2013 în % față de ianuarie-iunie 2012	Structura, %
Venituri – total	758,1	101,0	100,0
inclusiv:			
Activitatea operațională	714,3	102,1	94,2
din care:			
activitatea de asigurare	707,1	101,9	93,3
Activitatea de investiții	33,9	82,9	4,5
Activitatea financiară	9,9	99,0	1,3

	Ianuarie-iunie 2013	Ianuarie-iunie 2013 în % față de ianuarie-iunie 2012	Structura, %
Cheltuieli – total	737,7	101,9	100,0
inclusiv:			
Activitatea operațională	722,8	101,7	98,0
din care:			
activitatea de asigurare	591,4	100,9	80,2
Activitatea de investiții	7,1	110,9	1,0
Activitatea financiară	7,8	113,0	1,0

Totodată, menționăm că 8 companii de asigurare în rezultatul activității lor au suportat pierderi în sumă de 3,9 mil. lei.

Agricultură

Producția vegetală. Rosta medie la hectar a principalelor culturi agricole în întreprinderile agricole (inclusiv gospodăriile țărănești (de fermier) cu suprafața terenurilor agricole de 50 ha și peste), conform stării la 1 octombrie 2013, se caracterizează prin următoarele date:

	Rosta medie la hectar, chintale	
	2013	în % față de 2012
Cereale și leguminoase boabe (cu excepția porumbului)	28,2	de 3,1 ori
Porumb pentru siloz și masă verde	104,8	de 7,9 ori
Legume	105,4	66,1
Fructe	83,8	de 4,2 ori
Struguri	58,4	141,4
Cartofi	223,9	de 2,9 ori

Producția animală. În ianuarie-septembrie 2013, în sectorul zootehnic al municipiului (fără gospodăriile auxiliare ale populației), în raport cu aceeași perioadă a anului precedent, s-a majorat producția de lapte cu 27,4 la sută, producția (creșterea în masă vie) a vitelor și păsărilor s-a micșorat cu 27,3 la sută, iar producția de ouă s-a majorat cu 66,1%.

În ianuarie-septembrie 2013 s-a înregistrat o micșorare a sporului zilnic în greutate la creșterea și îngrășarea bovinelor cu 59,0%, al porcinelor - cu 66,0 %. Productivitatea medie de lapte la o vacă s-a majorat cu 7,0% față de perioada similară a anului precedent

Efectivul de animale în întreprinderile agricole și gospodăriile populației și țărănești (de fermier) se caracterizează prin următoarele date:

	La 1 octombrie 2013		Ponderea (în % față de total)
	capete	în % față de situația la 1 octombrie 2012	
Bovine - total	2011	101,3	100,0
din care:			
în întreprinderile agricole	116	75,8	5,8
în gospodăriile populației ¹ și țărănești (de fermier)	1895	103,4	94,2
din ele vaci - total	1125	88,5	100,0
în întreprinderile agricole	46	86,8	4,1
în gospodăriile populației ¹ și țărănești (de fermier)	1079	88,6	95,9
Porcine - total	3047	60,2	100,0
din care:			
în întreprinderile agricole	78	de 3,0 ori	2,6
în gospodăriile populației ¹ și țărănești (de fermier)	2969	59,0	97,4
Ovine și caprine - total	4818	89,2	100,0
din care:			
în întreprinderile agricole	444	96,9	9,2
în gospodăriile populației ¹ și țărănești (de fermier)	4374	88,5	90,8

¹ La 1 septembrie 2013

	La 1 octombrie 2013		Ponderea (în % față de total)
	capete	în % față de situația la 1 octombrie 2012	
Cabaline - total	150	107,9	100,0
din care:			
în întreprinderile agricole	4	100,0	2,7
în gospodăriile populației ¹ și țărănești (de fermier)	146	108,1	97,3
Păsări - total	353473	72,0	100,0
din care:			
în întreprinderile agricole	162914	55,0	46,1
în gospodăriile populației ¹ și țărănești (de fermier)	190559	97,9	53,9

¹ La 1 septembrie 2013

Infrațiuni

Conform informației Ministerului Afacerilor Interne, în ianuarie-septembrie 2013, numărul infracțiunilor înregistrate s-a majorat cu 1547 cazuri, în comparație cu ianuarie-septembrie 2012. Infracțiunile comise pe teritoriul municipiului Chișinău constituie 36,6% din numărul total de infracțiuni săvârșite pe teritoriul țării. Numărul infracțiunilor înregistrate la 10 mii locuitori a constituit 125,6 infracțiuni.

Tipurile de infracțiuni înregistrate

	Ianuarie-septembrie 2012	Ianuarie-septembrie 2013	Ianuarie-septembrie 2013 în % față de ianuarie-septembrie 2012	Structura, %
Infrațiuni înregistrate - total	8372	9919	118,5	100,0
din care:				
omoruri	29	17	58,6	0,2
violuri	40	37	92,5	0,4
țîlhării	28	33	117,9	0,3
jafuri	454	417	91,9	4,2
furturi	4081	4687	114,8	47,3
huliganism	231	304	131,6	3,1
infracțiuni legate de droguri	433	370	85,5	3,7

Numărul total de infracțiuni în perioada de raport s-a majorat cu 18,5% în comparație cu perioada similară din anul precedent. Se menține în creștere numărul cazurilor de huliganism (31,6%), țîlhării (17,9%), și cazurilor de furturi (14,8%). Totodată s-au micșorat numărul cazurilor de omoruri cu 41,4 la sută, a infracțiunilor legate de droguri (14,5%) și violurile cu (7,5%) față de ianuarie-septembrie 2012.

Cele mai răspândite infracțiuni contra patrimoniului rămân a fi furturile averii personale și de stat, în ianuarie-septembrie 2013 au fost înregistrate 4687 cazuri, ponderea acestora în totalul infracțiunilor înregistrate fiind de 47,3%.

Din total 9919 de infracțiuni înregistrate – 2117 constituie infracțiuni grave. În luna septembrie anul curent au fost înregistrate 996 infracțiuni.

Numărul infracțiunilor înregistrate în sectoarele municipiului

	Ianuarie-septembrie 2012	Ianuarie-septembrie 2013	Ianuarie-septembrie 2013 în % față de ianuarie-septembrie 2012
Botanica	1514	1804	119,2
Buiucani	1884	2303	122,2
Centru	1798	1888	105,0
Ciocana	1366	1710	125,2
Rîșcani	1736	2213	127,5

Conform datelor Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale ale Ministerului Afacerilor Interne, în ianuarie-septembrie 2013 pe teritoriul municipiului Chișinău s-au înregistrat 236 incendii, care au pricinuit economiei municipiului pierderi în sumă de 6,6 mln. lei. Ca urmare a acestor incendii au decedat 8 persoane. Numărul incendiilor comparativ cu ianuarie-septembrie 2012 s-a majorat cu 28,3%.

Janeta Savva,
Șeful Direcției Generale

Precizări metodologice

Totalizarea informației se efectuează conform adresei juridice a agenților economici.

Situația socială

Numărul populației pentru anii intercenzitari se determină în baza rezultatelor ultimului recensământ și a datelor referitoare la mișcarea naturală și migratorie dintre data recensământului și anul de referință. Totodată se ia în considerație și schimbarea numărului populației în rezultatul reorganizării teritorial-administrative.

Sursa datelor pentru **mișcarea naturală a populației** sunt actele stării civile și buletinele statistice despre naștere, deces, căsătorie, divorț, întocmite de oficiile stării civile.

Ratele de natalitate, mortalitate, nupțialitate și divorțialitate sunt calculate ca raportul dintre numărul celor născuți, decedați, căsătoriți și divorțați din perioada de referință, adus la expresia anuală cu ajutorul coeficientului de timp și numărul mediu anual al populației stabile din aceeași perioadă. Se calculează în promile.

Veniturile medii disponibile ale unui membru a gospodăriei reprezintă totalitatea veniturilor bănești și în natură (evaluate în lei) obținute din diverse tipuri de activități.

Cheltuielile de consum pe un membru a gospodăriei casnice reprezintă totalitatea cheltuielilor curente pentru produse alimentare, nealimentare și servicii.

Salariu nominal – plăți brute în bani sau în natură acordate salariaților de obicei peste intervale regulate de timp pentru timpul lucrat sau lucrul efectuat. În salariu se includ deasemenea plățile pentru timpul nelucrat, primele anuale, sezoniere sau alte prime acordate neregulat.

Salariul mediu lunar nominal al unui lucrător din economie – raportul între fondul de salarii (calculat) și numărul mediu de salariați.

Populația activă din punct de vedere economic – persoane care furnizează forța de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii.

Populația ocupată – persoanele care desfășoară activitate economică sau socială producătoare de bunuri și servicii în scopul obținerii unor venituri sub formă de salarii sau alte beneficii.

Șomeri înregistrați – persoane apte de muncă, în vârstă aptă de muncă, care nu au un loc de muncă, un alt venit legal și sunt înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă ca persoane în căutare de lucru și care dau dovadă că doresc să se încadreze în câmpul muncii.

Rata șomajului – raportul dintre numărul șomerilor și populația activă (șomerii plus populația ocupată).

Criminalitatea – fenomen social-juridic, care include infracțiunea săvârșită pe un anumit teritoriu și pe parcursul unei perioade anumite de timp.

Infracțiune înregistrată – fapt obștesc periculos, relevant și luat la evidență oficial, în conformitate cu legislația penală în vigoare.

Cifra de afaceri în comerț și servicii

1. Sursa datelor o constituie capitolul CA (Cifra de afaceri) din Cercetarea statistică lunară privind indicatorii pe termen scurt în servicii (SERV TS), realizată în conformitate cu Regulamentul Consiliului European nr. 1165/1998, Regulamentul Consiliului și Parlamentului European nr. 1158/2005 și Regulamentul Comisiei Europene nr. 1503/2006 cu privire la statisticile pe termen scurt.

2. Cercetarea statistică este de tip selectiv. Datorită necesităților privind comparabilitatea rezultatelor pe grupe de activități omogene cât și la nivel de întreprindere de la o perioadă la alta, categoria agenților economici cu potențial economic ridicat (20 de salariați și peste), se cercetează exhaustiv.

3. Concepte și definiții

Cifra de afaceri (venitul din vânzări) excl. TVA reprezintă suma veniturilor obținute din vânzarea produselor, mărfurilor, prestarea serviciilor și executarea lucrărilor, provenite atât din activitatea principală, cât și din activitățile secundare, exercitate de întreprindere în perioada de referință. Acest indicator constituie suma rulajului creditor al contului 611 *„Venituri din vânzări”* și subcontul 6122 *„Venituri din arenda curentă”*.

În cifra de afaceri (venitul din vânzări) **nu se includ:**

- TVA și alte impozite deductibile similare legate de cifra de afaceri (venitul din vânzări);
- venitul din vânzarea altor active curente (rulajul creditor al contului 612 *„Alte venituri operaționale”* cu excepția subcontului 6122 *„Venituri din arenda curentă”* care se include în cifra de afaceri);
- venitul din vânzarea activelor pe termen lung și activități investiționale (rulajul creditor al contului 621 *„Venituri din activitatea de investiții”*);
- alte venituri din activitatea financiară, venituri excepționale (622 *„Venituri din activitatea financiară”,* 623 *„Venituri excepționale”*);
- valoarea ambalajelor restituite după livrare.

Industrie

Valoarea producției industriale în prețuri curente include:

- valoarea producției întreprinderilor industriale cu numărul personalului industrial 10 și mai multe persoane și venituri din vânzări peste 3 milioane lei, cuprinse în cercetare statistică lunară, care asigură peste 80% din volumul anual de producție;
- valoarea producției întreprinderilor cu numărul personalului industrial mai puțin de 10 persoane și venituri din vânzări mai puțin de 3 milioane lei, unităților secundare de producție, cuprinse în cercetare statistică anuală (calculat estimativ);
- valoarea producției întreprinderilor individuale, care nu prezintă rapoarte statistice (calculată estimativ).

Indicele volumului de producție în procente față de perioada corespunzătoare a anului precedent se calculează reieșind din valoarea producției în prețuri comparabile (prețurile medii ale anului precedent).

Transporturi

Volumul mărfurilor transportate – cantitatea de mărfuri transportate, în tone.

Parcursul mărfurilor – volumul mărfurilor transportate, în tone-kilometri, adică deplasarea unei tone de marfă la un kilometru. Se calculează prin însumarea produselor obținute de la înmulțirea cantității mărfurilor transportate în tone cu distanța de transport în kilometri.

Pasageri transportați exprimă numărul persoanelor care au constituit obiectul transportului cu mijloacele de transport în perioada de raport, inclusiv estimările pasagerilor beneficiari de gratuități de transport.

Parcursul pasagerilor – volumul transportului de pasageri, în pasageri-kilometri, adică deplasarea unui pasager la un kilometru. Se calculează prin însumarea produselor obținute de la înmulțirea numărului pasagerilor transportați cu distanța de transport în kilometri.

Mărfuri și pasageri transportați, parcursul mărfurilor și pasagerilor se determină în baza datelor centralizate pe transportul aerian și prezentate de Ministerul Transportului și Infrastructurii Drumurilor, precum și datelor rapoartelor statistice centralizate vizînd transportul auto și troleibuzele.

Volumul mărfurilor transportate cu **transportul auto** cuprinde datele centralizate ale cercetărilor statistice exhaustive ale întreprinderilor cu activitatea principală transport auto, cît și întreprinderilor cu alte genuri de activitate, care efectuează transportări auto de mărfuri pentru terți (contra plată) și dispun de 10 și mai multe autovehicule de marfă proprii sau închiriate.

Pasagerii transportați și parcursul pasagerilor cu autobuze (inclusiv microbuze) – calculați în baza rapoartelor statistice primite de la persoane juridice și fizice, care efectuează transportări de pasageri cu transportul public.

Turism

Datele privind capacitatea și frecventarea structurilor de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare turistică provin din rapoartele statistice prezentate de agenții economice care administrează efectiv structurile de cazare turistică colective.

Datele pentru activitatea turistică provin din rapoartele statistice prezentate de agenții economice titulari de licențe de turism.

Prin **structură de primire turistică** cu funcțiuni de cazare turistică se înțelege orice construcție sau loc amenajat, destinat, conform proiectării și executării, pentru cazarea turiștilor.

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune (exprimată în locuri-zile) reprezintă numărul de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor de către structurile de cazare turistică colective, ținînd cont de numărul de zile în care acestea sînt deschise în perioada de raport, adică zilele în care a fost posibilă cazarea turiștilor.

Numărul de turiști cazați în structurile de primire turistică colective cu funcțiuni de cazare turistică cuprinde toate persoanele (cetățeni moldoveni și străini), care se deplasează într-un loc, altul decît acela în care își au reședința, pentru o perioadă mai mică de 12 luni și petrec cel puțin o noapte într-o structură de cazare turistică colectivă în locul vizitat, scopul principal al vizitei fiind altul decît acela de a desfășura o activitate remunerată în locul vizitat.

Înnoptarea reprezintă fiecare noapte pentru care o persoană este înregistrată într-o structură de cazare turistică colectivă, indiferent dacă fizic este prezentă sau nu în cameră.

Indicii de utilizare netă a locurilor de cazare turistică se calculează prin raportarea numărului de înnoptări realizate la capacitatea de cazare turistică în funcțiune din perioada respectivă.

Turismul intern reflectă serviciile turistice prestate în locurile turistice din țară și vîndute de către titularii de licențe cetățenilor moldoveni.

Agricultură

Volumul producției vegetale se determină prin mărimea recoltei culturilor agricole. În expresie valorică, la valoarea recoltei se adaugă sporirea (sau se scad pierderile) valorii producției neterminate în fitotehnie pe an, precum și valoarea cheltuielilor pentru înființarea și întreținerea plantațiilor multianuale pînă la intrarea pe rod.

Volumul producției animale se determină prin mărimea masei vii a prășilei obținute și sporului vitelor și păsărilor tinere crescute în curs de un an, a sporului în greutate al animalelor mature, obținut în urma îngrășării lor, precum și cantității de lapte, lînă, ouă și alte produse animaliere obținute în procesul folosirii gospodărești a animalelor și păsărilor.